

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Kielcach

ŚWIĘTOKRZYSKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w Kielcach
Punkt Kancelaryjny i Obsługi Klienta

wpl. dnia 03 CZE 2016

L.dz. .... ilość zał. ....

Podpis .....

LKI.410.001.01.2016
P/16/001

Kielce, 31 maja 2016 r.

Pani
Agata Wojtysek
Wojewoda Świętokrzyski

Działając na podstawie art. 61b ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, przesyłam zmienione wystąpienie pokontrolne z dnia 19 kwietnia 2016 r. sporządzone w związku z kontrolą w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim w Kielcach w zakresie wykonania budżetu państwa w 2015 r. w części 85/26 – województwo świętokrzyskie. Wystąpienie to uwzględnia zmiany wprowadzone uchwałą Komisji Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli z 23 maja 2016 r. (nr KPK-KPO.443.077.2016), podjętą w sprawie zastrzeżeń zgłoszonych przez Panią Wojewodę pismem z 9 maja 2016 r.

Zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli, do przekazanego w powyższym trybie wystąpienia pokontrolnego nie przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń.

DYREKTOR
Najwyższej Izby Kontroli
w Kielcach

Grzegorz Walendzik

Załącznik:

- zmienione wystąpienie pokontrolne

¹ Dz. U. z 2015 r. poz. 1096.

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Kielcach

LKI.410.001.01.2016

P/16/001

- tekst ujednolicony -

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/16/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2015 r. w części 85/26 – województwo świętokrzyskie.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.
Kontrolerzy	1. Agnieszka Olejarz, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 99281 z dnia 26 stycznia 2016 r. 2. Joanna Witkowska, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 99282 z dnia 26 stycznia 2016 r. (dowód: akta kontroli str. 1-4)
Jednostka kontrolowana	Świętokrzyski Urząd Wojewódzki w Kielcach, al. IX Wieków Kielc 3, 25-520 Kielce (ŚUW lub Urząd).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Od 29 listopada 2007 r. do 8 grudnia 2015 r. Wojewodą Świętokrzyskim była Bożentyna Pałka-Koruba, a od 9 grudnia 2015 r. – Agata Wojtyszek. (dowód: akta kontroli str. 5)

II. Wprowadzenie

Celem kontroli była ocena wykonania ustawy budżetowej w części 85/26 – województwo świętokrzyskie w 2015 r. (dalej część 85/26)

W ramach części 85/26 finansowano – zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi – zadania z zakresu:

- ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa oraz ochrony ludności;
- zarządzania kryzysowego oraz przeciwdziałania i usuwania skutków klęsk żywiołowych;
- oświaty i wychowania;
- wspierania rodziny;
- obsługi administracyjnej obywatela;
- zarządzania realizacją i wdrażania pozostałych programów finansowanych z udziałem niepodlegających zwrotowi środków pomocowych;
- wspierania transportu drogowego;
- dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej;
- ratownictwa medycznego;
- realizacji Wspólnej Polityki Rolnej oraz pomocy krajowej.

Zakres kontroli obejmował:

- analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych¹;
- wykonanie wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym efekty uzyskane w wyniku realizacji wydatków²;

¹ Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2015 r., kontrola dochodów budżetowych w tej części została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

² Z uwzględnieniem kontroli wydatków poniesionych w wybranych najważniejszych obszarach działalności państwa. Są to: obowiązkowe ubezpieczenia społeczne, transport i łączność, polityka rolna i rybacka, obrona narodowa, polityka społeczna, nauka i szkolnictwo wyższe, bezpieczeństwo publiczne, ochrona zdrowia, oświata i wychowanie, kultura i dziedzictwo narodowe, gospodarka komunalna i ochrona środowiska.

- prawidłowość sporządzenia rocznych sprawozdań budżetowych za rok 2015 oraz sprawozdań za IV kwartał 2015 r. w zakresie operacji finansowych;
- nadzór i kontrolę sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³ (dalej: ufp).

Zrealizowane w 2015 r. w części 85/26 dochody wyniosły 86.277 tys. zł, w tym 27.577 tys. zł stanowiły dochody zrealizowane przez ŚUW (dysponent III stopnia).

W 2015 r. w części 85/26 zrealizowano wydatki budżetu państwa w wysokości 1.297.194 tys. zł, w tym 53.717 tys. zł stanowiły wydatki zrealizowane przez ŚUW. Ponadto z budżetu środków europejskich wydatkowano kwotę 34.062 tys. zł, w tym 821 tys. zł w ramach ŚUW.

III. Ocena kontrolowanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli ocenia⁴ pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2015 r. w części 85/26.

W wyniku kontroli 34,2% zrealizowanych przez ŚUW wydatków budżetu państwa i 1,2% wydatków budżetu środków europejskich stwierdzono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ufp i aktach wykonawczych. Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych.

Pozytywną ocenę uzasadnia także fakt, że w rezultacie wydatkowania środków osiągnięto cele prowadzonej działalności zaplanowane w układzie zadaniowym wydatków. Wojewoda Świętokrzyski rzetelnie, zgodnie z art. 175 ust. 1 i 2 ufp sprawował nadzór i kontrolę nad wykonywaniem budżetu w części 85/26.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała roczne/łączne sprawozdania za 2015 r. sporządzone przez dysponenta głównego części 85/26 oraz sprawozdania jednostkowe ŚUW, za wyjątkiem sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych.

Sprawozdania łączne dysponenta głównego części 85/26 zostały sporządzone prawidłowo, na podstawie danych wynikających ze sprawozdań jednostkowych podległych dysponentów, a sprawozdania jednostkowe ŚUW – na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej, przy czym w sprawozdaniu Rb-27 nie uwzględniono wszystkich ujętych w ewidencji księgowej należności, których pierwotny termin płatności przypadał na rok 2015.

Sprawozdania po korektach przekazują prawdziwy obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań za 2015 r.

Sprawozdania zostały sporządzone terminowo, stosownie do przepisów rozporządzeń Ministra Finansów w sprawie: sprawozdawczości budżetowej⁵, sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁶, a także sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym⁷.

Ujawnione w toku kontroli NIK nieprawidłowości nie miały wpływu na realizację budżetu w tej części i polegały na nieprawidłowym sporządzeniu przez ŚUW rocznego sprawozdania Rb-27, na stosowaniu niejednolitego podejścia przy księgowaniu należności

³ Dz. U. z 2013 r. poz. 885, ze zm.

⁴ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2015 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla negatywnej, stosuje się ocenę opisową.

⁵ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. poz. 119, ze zm.).

⁶ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773).

⁷ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz. U. Nr 298, poz. 1766).

długoterminowych, dokonaniu wydatków na świadczenie usług pocztowych bez stosowania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁸.

IV. Wyniki kontroli

1. Dochody budżetowe

Opis stanu faktycznego

W ustawie budżetowej na rok 2015⁹ dla części 85/26 – województwo świętokrzyskie zaplanowano dochody budżetowe w kwocie 90.397 tys. zł, tj. o 12.756 tys. zł (16,4%) wyższej niż w 2014 r. Zrealizowane dochody wyniosły 86.277 tys. zł i były niższe o 4,6% od kwoty planowanej. W porównaniu do 2014 r. wykonane dochody były wyższe o 4,0%. Niższa realizacja planu dochodów w części 85/26 wynikała głównie z:

- zaległości w wystawianiu tytułów wykonawczych dłużnikom zobowiązanym do spłaty należności z tytułu grzywien nałożonych w drodze mandatów karnych kredytowych. Wyniki kontroli wykazały, że wpływ na ich powstanie miały m.in. zmiany wynikające z przepisów rozporządzeń Ministra Finansów z 20 maja 2014 r. w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych¹⁰ i z 30 października 2014 r. w sprawie określenia należności pieniężnych, których egzekucja może być wszczęta bez uprzedniego doręczenia upomnienia¹¹ oraz proces przystosowania systemu informatycznego do wystawiania upomnień;
- braku możliwości dokładnego zaplanowania wysokości wpływów z tytułu opłat legalizacyjnych;
- mniejszej ilości kar pieniężnych nałożonych na inwestorów przez powiatowych inspektorów nadzoru budowlanego;
- niższych z powodu prowadzonej termomodernizacji dochodów z najmu pomieszczeń w budynkach SUW oraz niższych z powodu remontu parkingu wpływów z tytułu usług parkingowych. (dowód: akta kontroli str. 43-46, 51-53, 59-63, 69-111, 1107, 1108)

Na koniec 2015 r., zgodnie ze sprawozdaniem Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, w części 85/26 wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 331.113 tys. zł. Dotyczyły one głównie należności z tytułu zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zaliczek alimentacyjnych (rozdział 85212 – *Świadczenia alimentacyjne, zaliczka alimentacyjna oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego*), należności z tytułu grzywien nałożonych w drodze mandatów karnych kredytowych (rozdział 75011 – *Urzędy wojewódzkie*), należności z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste gruntu (rozdział 70005 – *Gospodarka gruntami i nieruchomościami*), należności z tytułu kar umownych (rozdział 01080 – *Melioracje wodne*), należności z tytułu kar pieniężnych nałożonych za naruszenie przepisów ustawy z 6 września 2001 r. o transporcie drogowym¹² (rozdział 60055 – *Inspekcja Transportu Drogowego*). W porównaniu do 2014 r. należności ogółem były wyższe o 37.476 tys. zł. Zaległości według stanu na 31 grudnia 2015 r. wyniosły 326.269 tys. zł i były wyższe o 37.571 tys. zł, tj. o 12,8% od zaległości na koniec 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 47-49, 54-56, 63-67, 69-111, 1107, 1108)

2. Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich

2.1. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu faktycznego

W ustawie budżetowej na rok 2015 wydatki budżetu państwa w części 85/26 zostały zaplanowane w wysokości 922.680 tys. zł. W trakcie roku zostały zwiększone środkami pochodzącymi z:

⁸ Dz. U. z 2015 r. poz. 2164.

⁹ Ustawa budżetowa na rok 2015 z dnia 15 stycznia 2015 r. (Dz. U. poz. 153) znowelizowana ustawą z dnia 16 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy budżetowej na rok 2015 (Dz. U. poz. 2195).

¹⁰ Dz. U. poz. 656.

¹¹ Dz. U. poz. 1494, ze zm.

¹² Dz. U. z 2013 r. poz. 1414, ze zm.

- a) rezerw celowych budżetu państwa w wysokości 414.650 tys. zł, m.in. z przeznaczeniem na:
- przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych – 63.569 tys. zł, w tym na zasiłki celowe dla osób lub rodzin poszkodowanych w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych – 467 tys. zł;
  - dopłaty do paliwa rolniczego – 28.133 tys. zł;
  - zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz dofinansowanie kosztów realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej – 11.214 tys. zł;
  - wsparcie finansowe jednostek samorządu terytorialnego w realizacji zadań pomocy społecznej, w tym zasiłki stałe, okresowe i zryczałtowane dodatki energetyczne – 45.861 tys. zł;
  - uzupełnienie dotacji celowych na realizację świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz na opłacenie składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne – 43.105 tys. zł;
  - realizację programu *Pomoc państwa w zakresie dożywiania* – 12.976 tys. zł;
  - dofinansowanie zadania własnego samorządu województwa świętokrzyskiego polegającego na zakupie i modernizacji kolejowych pojazdów szynowych służących do wykonywania przewozów pasażerskich – 21.844 tys. zł;
  - zwiększenie dostępności wychowania przedszkolnego – 44.656 tys. zł;
  - realizację *Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych – Etap II Bezpieczeństwo – Dostępność - Rozwój* – 49.764 tys. zł;
  - realizację Narodowego Programu Stypendialnego, w tym rządowego programu pomocy uczniom *Wyprawka szkolna* i rządowego programu pomocy dzieciom i uczniom w formie zasiłku losowego na cele edukacyjne oraz na stypendia Prezesa Rady Ministrów dla uczniów szczególnie uzdolnionych – 15.701 tys. zł;
- b) rezerwy ogólnej budżetu państwa o kwotę 1.211 tys. zł, które przeznaczono na dofinansowanie realizacji zadania pn. *Zmiana sposobu użytkowania budynku na Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą typu socjalizacyjnego w Tartowie* – 250 tys. zł, na sfinansowanie inwestycji pn. *Wykonanie projektu i budowa budynku na potrzeby siedziby Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Kielcach, ul. Miodowa 7 wraz z pierwszym wyposażeniem* – 600 tys. zł, dofinansowanie zadań własnych powiatu związanych z prowadzeniem ośrodka interwencji kryzysowej w ramach realizacji zadania pn. *Prowadzenie na terenie Miasta Kielce placówek świadczących pomoc potrzebującym w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej* – 360 tys. zł oraz realizację obsługi technicznej Programu wieloletniego *Senior –WIGOR* na lata 2015-2020 – 1 tys. zł;
- c) z części 42 *Sprawy wewnętrzne* o 117 tys. zł z przeznaczeniem na sfinansowanie skutków zmian zasad naliczania wzrostu uposażenia zasadniczego z tytułu wystugi lat funkcjonariuszom komend powiatowych Państwowej Straży Pożarnej.

Pod koniec roku dokonano zmniejszenia planu wydatków budżetu państwa o 6.130 tys. zł. Środki te zostały przeniesione do rezerwy celowej (poz. 91 *Rezerwy strategiczne*). (dowód: akta kontroli str. 133-162, 211-218, 221-223)

Zrealizowane w części 85/26 wydatki budżetu państwa wyniosły 1.297.194 tys. zł i stanowiły 97,3% planu po zmianach. W porównaniu do 2014 r. wydatki te były wyższe o 27.362 tys. zł, tj. o 2,2%. Najwyższe wydatki w części 85/26 wystąpiły w:

- dziale 852 *Pomoc społeczna* (48,1% wydatków ogółem) i wyniosły 623.435 tys. zł, tj. 98,5% planu po zmianach i dotyczyły przede wszystkim: wypłaty świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego (§ 2010) – 427.570 tys. zł; wypłaty zasiłków stałych, pomocy w zakresie dożywiania, a także bieżącej działalności 102 gminnych ośrodków pomocy społecznej (§ 2030) – 94.663 tys. zł; bieżącego utrzymania mieszkańców przyjętych do 31 domów pomocy społecznej przed dniem 1 stycznia 2004 r. (§ 2130) – 40.443 tys. zł;
- dziale 851 *Ochrona zdrowia* (10,5% wydatków ogółem) w kwocie 136.458 tys. zł tj. 99,9% planu po zmianach i dotyczyły w największym stopniu finansowania:

- a) 45 zespołów ratownictwa medycznego i skoncentrowanej dyspozytorni medycznej (§ 2840) – 56.566 tys. zł;
  - b) składek na ubezpieczenia zdrowotne i świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego (§ 2110), odprowadzanych średniomiesięcznie za 64.402 osoby – 46.856 tys. zł;
- dziale 600 *Transport i łączność* (12,9% wydatków ogółem) w kwocie 167.120 tys. zł, tj. 93,6% planu po zmianach i dotyczyły w największym stopniu finansowania zadań realizowanych w zakresie usuwania skutków klęsk żywiołowych w infrastrukturze komunalnej jednostek samorządu terytorialnego (dalej: j.s.t.) (§§ 2030, 2130, 6330, 6430) – 53.495 tys. zł. (dowód: akta kontroli str. 221-223, 1604-1614, 1140-1145)

Poniżej 70% kwoty przyjętej w planie po zmianach, zrealizowano wydatki w:

- rozdziale 01022 – *Zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt i produktach pochodzenia zwierzęcego*. Z kwoty 4.868 tys. zł wydatkowano 3.369 tys. zł (69,2%). Niższe wykonanie tych wydatków wynikało m.in. z niższych niż zakładano potrzeb¹³;
- rozdziale 60001 – *Krajowe pasażerskie przewozy kolejowe*. Z kwoty 21.844 tys. zł wydatkowano 14.829 tys. zł (67,9%). Niższe wykonanie wydatków spowodowane było brakiem możliwości zakupu nowych lub modernizacji istniejących pojazdów kolejowych przeznaczonych do wykonywania przewozów pasażerskich ze względu na ograniczone moce produkcyjne wykonawców w zakresie produkcji i modernizacji taboru kolejowego;
- rozdziale 01041 – *Program Rozwoju Obszarów Wiejskich*. Z kwoty 7.758 tys. zł wydatkowano 4.671 tys. zł (60,2%). Przyczyną niższego wykonania tych wydatków były oszczędności powstałe w związku z przebywaniem pracowników na zasiłkach chorobowych i urlopach macierzyńskich oraz po przeprowadzonych postępowaniach przetargowych na zakup materiałów biurowych i eksploatacyjnych;
- rozdziale 80150 – *Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych, gimnazjach, liceach ogólnokształcących, liceach profilowanych i szkołach zawodowych oraz szkołach artystycznych*. Z kwoty 101 tys. zł wydatkowano 60 tys. zł (59,6%). Przyczyną niższego wykonania tych wydatków były problemy z zakupem podręczników dostosowanych do potrzeb uczniów niepełnosprawnych;
- rozdziale 60031 – *Przejścia graniczne*. Z kwoty 7 tys. zł wydatkowano 4 tys. zł (57,5%). Niższe wykonanie tych wydatków wynikało m.in. z niższych niż zakładano potrzeb¹⁴. (dowód: akta kontroli str. 137, 221-223, 249, 261, 265, 266, 370, 371, 375)

Wydatki poniesione przez ŚUW (dysponent III stopnia) w kwocie 53.717 tys. zł stanowiły 4,1% wydatków w części 85/26. Zrealizowano je na poziomie 95,1% planu po zmianach. W porównaniu do 2014 r. wydatki te były wyższe o 145 tys. zł, tj. o 0,3%. Na utrzymanie ŚUW (w rozdziale 75011 – *Urzędy wojewódzkie*) wydatkowano 50.938 tys. zł, w tym 15.195 tys. zł na wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej i 16.931 tys. zł na inwestycje (m.in. na termomodernizację budynków ŚUW – 4.842 tys. zł, na modernizację sieci teleinformatycznej w budynkach ŚUW – 1.457 tys. zł, na modernizację i rozbudowę parkingu przed budynkiem ŚUW – 1.156 tys. zł). (dowód: akta kontroli str. 221-224, 1010, 1011, 1140-1145)

U dysponenta części 85/26 prawidłowość przeniesień środków z rezerw budżetowych zbadano na próbie obejmującej 30,9% kwoty wszystkich zmian dokonanych w wyniku rozdysponowania rezerw. W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że:

- zmiany w planie finansowym na kwotę 127.496 tys. zł, polegające na zwiększeniu z rezerwy celowej wydatków na realizację *Narodowego Programu Przebudowy Dróg*

¹³ W 2015 r. Inspekcja Weterynaryjna rozpoczęła program urzędowego monitoringu badania środków spożywczych produkowanych i wprowadzanych do obrotu na obecność substancji zanieczyszczających, w tym wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych. W związku z tym zadaniem oceniono większe potrzeby zakupu odczynników do wykonywania badań laboratoryjnych, natomiast ilość prób była mniejsza od planowanej. Ponadto w związku ze spadkiem pogłowia zwierząt wykonano mniej niż zakładano badań laboratoryjnych i utylizacji odpadów laboratoryjnych.

¹⁴ Koszty serwisowania sprzętu biurowego (wykonania przeglądów technicznych) okazały się niższe niż zakładano.

Lokalnych – Etap II Bezpieczeństwo – Dostępność – Rozwój, na dofinansowanie zadań realizowanych w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania *Pomoc państwa w zakresie dożywiania*, na dofinansowanie remontu, utrzymania i zarządzania drogami wojewódzkimi oraz na realizację zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych¹⁵ i ustawy z 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów¹⁶;

- zmiany w planie finansowym na kwotę 850 tys. zł, polegające na zwiększeniu z rezerwy ogólnej wydatków na dofinansowanie realizacji inwestycji *Zmiana sposobu użytkowania na Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą w Tarłowie* oraz na wykonanie projektu i budowę budynku na potrzeby siedziby Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności wraz z wyposażeniem,

wynikały z faktycznych potrzeb i były celowe. Zmiany te wprowadzono po otrzymaniu decyzji o zwiększeniu wydatków. (dowód: akta kontroli str. 133, 163-218, 1480-1495, 1510-1520, 1604-1610)

U dysponenta III stopnia prawidłowość przeniesień środków z rezerw budżetowych zbadano na próbie obejmującej 97,4% kwoty wszystkich zmian dokonanych w wyniku rozdysponowania rezerw. W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że zmiany w planie finansowym polegające na zwiększeniu z rezerwy celowej wydatków: na realizację zadania *Termomodernizacja budynków Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach wraz z wymianą oświetlenia wewnętrznego na energooszczędne* o kwotę 9.204 tys. zł, na zakup systemu wideokonferencyjnego do Centrum Powiadamiania Ratunkowego w Kielcach o kwotę 75 tys. zł i na dofinansowanie bieżącego utrzymania lotniczego przejścia granicznego Kielce – Masłów o kwotę 3 tys. zł, wynikały z faktycznych potrzeb i były celowe. Zmiany te wprowadzono po otrzymaniu decyzji o zwiększeniu wydatków. U dysponenta III stopnia zbadano również prawidłowość wykorzystania otrzymanych środków z ww. rezerw budżetowych. Środki z rezerwy na realizację zadania *Termomodernizacja budynków Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach wraz z wymianą oświetlenia wewnętrznego na energooszczędne* w wysokości 9.204 tys. zł wykorzystano w całości. Środki z rezerwy na zakup systemu wideokonferencyjnego do Centrum Powiadamiania Ratunkowego w Kielcach wykorzystano w kwocie 74 tys. zł. Środki z rezerwy na wykonanie serwisu pogwarancyjnego urządzeń biurowych przekazanych na potrzeby lotniczego przejścia granicznego Kielce – Masłów zostały wykorzystane w kwocie 2 tys. zł. Otrzymane środki z ww. rezerw celowych zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem. (dowód: akta kontroli str. 133, 268-369)

Planowane wydatki budżetowe w kwocie 29.363 tys. zł zostały zablokowane decyzjami dysponenta części 85/26, podjętymi w trybie art. 177 ufp. Przyczyny blokowania to m.in.:

- niewykorzystanie środków przeznaczonych na sfinansowanie zadań pn. *Zakup taboru kolejowego do obsługi połączeń między wojewódzkich realizowanych przez województwa: małopolskie, podkarpackie, śląskie i świętokrzyskie* oraz *Dostawa taboru kolejowego – EZT do obsługi połączeń regionalnych* (wielkość środków finansowych będących w dyspozycji poszczególnych samorządów i koniecznych do wydatkowania w 2015 r. spowodowała zwiększony popyt na usługi wskazane w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z 28 kwietnia 2011 r. w sprawie trybu, sposobu i warunków finansowania lub współfinansowania zakupu i modernizacji pojazdów kolejowych przeznaczonych do wykonywania przewozów pasażerskich¹⁷, który przełożył się na ograniczenie mocy produkcyjnych wykonawców w zakresie produkcji i modernizacji taboru kolejowego) – 7.015 tys. zł;
- nadmiar posiadanych środków na opłacenie składek na ubezpieczenie zdrowotne za bezrobotnych bez prawa do zasiłku oraz dzieci przebywające w placówkach pełniących funkcje opiekuńcze lub wychowawcze niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu (potrzeby okazały się mniejsze od założonych) – 6.268 tys. zł;

¹⁵ Dz. U. z 2015 r. poz. 114, ze zm.

¹⁶ Dz. U. z 2016 r. poz. 169, ze zm.

¹⁷ Dz. U. Nr 104, poz. 605, ze zm.

- oszczędności powstałe w trakcie realizacji zadań w ramach *Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych – Etap II Bezpieczeństwo – Dostępność – Rozwój* (m.in. po postępowaniach przetargowych, w efekcie końcowych rozliczeń inwestycji, w związku z rezygnacją z niektórych zadań¹⁸, w wyniku weryfikacji przedłożonych dokumentów pod względem kwalifikowalności wydatków) – 4.146 tys. zł;
- oszczędności powstałe po postępowaniach przetargowych na realizację przez Świętokrzyski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Kielcach projektów w ramach *Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013* – 2.941 tys. zł;
- nadmiar posiadanych środków na dopłaty do przewozów z tytułu stosowania obowiązujących ustawowych ulg w przewozach pasażerskich w krajowym transporcie drogowym (pozostałość po rozliczeniu złożonych w 2015 r. wniosków) – 1.338 tys. zł;
- niższe od planowanego wykonanie wydatków w ramach *PROW 2007-2013 (Pomoc Techniczna)* – 1.041 tys. zł i *PROW 2014-2020 (Pomoc Techniczna)* – 1.682 tys. zł;
- niższe od planowanego wykonanie przez ŚUW wydatków inwestycyjnych i wydatków na zakupy inwestycyjne, w związku m.in. z oszczędnościami powstałymi po postępowaniach przetargowych, z rezygnacją z zakupu ruchomego, mobilnego stanowiska zarządzania i łączności wojewody świętokrzyskiego¹⁹ oraz z zakupu i montażu cyfrowej centrali telefonicznej o pojemności 200-250 numerów wraz z oprogramowaniem²⁰, a także z wycofaniem się wykonawcy z zawarcia umowy na zakup laptopów – 1.214 tys. zł. (dowód: akta kontroli str. 370-498)

W znowelizowanej ustawie budżetowej na rok 2015 zaplanowano dotacje ogółem w wysokości 781.408 tys. zł. W trakcie roku zwiększono je do 1.169.916 tys. zł (o 49,7%). Dysponent części 85/26 wykorzystał dotacje ogółem w kwocie 1.141.516 tys. zł, tj. 98% planu po zmianach. Wykorzystanie dotacji w 2015 r. było wyższe niż w roku poprzednim o 24.211 tys. zł (2%). (dowód: akta kontroli str. 1227-1251, 1309-1310)

Na dotacje podmiotowe zaplanowano 271 tys. zł z przeznaczeniem dla spółek wodnych, które wykorzystały dotację w 100%. W porównaniu do 2014 r. kwota przekazanych dotacji była wyższa o 10 tys. zł (3,8%). Środki te wydatkowano w całości na realizację zadań z zakresu utrzymania melioracji wodnych. Dotacje otrzymało siedem gminnych spółek wodnych oraz dwa rejonowe związki spółek wodnych. W 2015 r. nie planowano i nie przekazywano dotacji przedmiotowych. (dowód: akta kontroli str. 1227-1251, 1309-1310, 1344-1345)

Dotacje celowe dla jednostek zaliczanych oraz niezaliczanych do sektora finansów publicznych zrealizowano w kwocie 3.159 tys. zł (w tym § 623). Środki te przeznaczone m.in. na sfinansowanie lub dofinansowanie: prac remontowych i konserwatorskich obiektów zabytkowych (1.236 tys. zł), zadań zleconych do realizacji fundacjom, stowarzyszeniom i jednostkom niezaliczonym do sektora finansów publicznych w zakresie oświaty i wychowania (281 tys. zł), pomocy społecznej (352 tys. zł), polityki społecznej (544 tys. zł), edukacji i opieki wychowawczej (701 tys. zł). (dowód: akta kontroli str. 1227-1251, 1309-1310, 1311-1343)

Dotacje celowe w kwocie 56.566 tys. zł przeznaczone na finansowanie lub dofinansowanie ustawowo określonych zadań bieżących realizowanych przez pozostałe jednostki sektora finansów publicznych z zakresu ratownictwa medycznego. Środki w kwocie 56.428 tys. zł

¹⁸ Gmina Wilczyce zrezygnowała z zadania pn. „Przebudowa drogi gminnej nr 395008 T Wilczyce – Daromin na odcinku od km 0+536 do km 1+670 w miejscowości Tułkowice i Przewody”, gmina Kije z zadania pn. „Zwiększenie bezpieczeństwa użytkowników ruchu drogowego poprzez przebudowę drogi gminnej w miejscowości Lipnik” oraz gmina Koprzywnica z zadania pn. „Rozbudowa drogi gminnej na odcinku – Piekarnia GS w kierunku Skrzypaczowic do drogi krajowej 79”.

¹⁹ Przyczyny rezygnacji podane w piśmie z 19 października 2015 r.: czasochłonność zamówienia ze względu na bardzo skomplikowaną procedurę opracowania opisu przedmiotu zamówienia; konieczność dokonania ponownej analizy rynku w związku z przedłużającym się terminem przygotowania opisu przedmiotu zamówienia i specyfikacji istotnych warunków zamówienia; zagrożenie niezrealizowania zadania w ustawowym terminie.

²⁰ Przyczyna rezygnacji podana w piśmie z 23 września 2015 r.: urządzenia z powodu trwających w ramach termomodernizacji prac remontowo-budowlanych mogłyby ulec uszkodzeniu i narazić ŚUW na dodatkowe koszty związane z ich naprawą.

wykorzystano na sfinansowanie działalności 45 zespołów ratownictwa medycznego działających na terenie województwa świętokrzyskiego, 138 tys. zł przeznaczono na podwyżki dla pielęgniarek i położnych zatrudnionych w zespołach ratownictwa medycznego²¹. (dowód: akta kontroli str. 1227-1251, 1309-1310, 1611-1614)

Planowane dla j.s.t. dotacje celowe w wysokości 1.109.766 tys. zł wykonano w kwocie 1.081.520 tys. zł (97%). Zaplanowane dotacje celowe dla gmin wyniosły 762.537 tys. zł (65% ogólnej kwoty planowanych dotacji), dla powiatów – 234.416 tys. zł (20%) oraz dla samorządu województwa – 112.813 tys. zł (9,6%).

Dotacje dla j.s.t. zostały zrealizowane przez gminy w wysokości 746.984 tys. zł (98% planu po zmianach), powiaty – 233.111 tys. zł (99%), samorząd województwa – 101.425 tys. zł (90%).

Na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zleconych ustawami wykorzystano kwotę 701.177 tys. zł²² (64,8% dotacji celowych dla j.s.t. ogółem), w tym:

- 497.027 tys. zł wydatkowały gminy, w szczególności na: wypłatę świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego, wypłatę zasiłku dla opiekuna, opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi, funkcjonowanie i rozwój ośrodków wsparcia oraz zwrot rolnikom podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego;
- 144.751 tys. zł wykorzystali powiaty, m.in. na: utrzymanie powiatowych jednostek Państwowej Straży Pożarnej, opłacenie składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku i dzieci przebywające w placówkach pełniących funkcje resocjalizacyjne, wychowawcze lub opiekuńcze lub w domach pomocy społecznej, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu oraz funkcjonowanie 12 powiatowych zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności;
- 59.399 tys. zł wydatkował samorząd województwa, m.in. na: melioracje wodne, usuwanie skutków klęsk żywiołowych, refundację kosztów przewoźników transportu publicznego z tytułu dopłat do biletów, obsługę świadczeń rodzinnych w ramach koordynacji systemu zabezpieczenia społecznego oraz organizację i prowadzenie Ośrodka Adopcyjnego przez Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach.

Na realizację własnych zadań bieżących j.s.t. wykorzystano dotacje w wysokości 373.808 tys. zł²³ (34,5% dotacji celowych dla j.s.t. ogółem), z tego:

- gminy, w szczególności na: dofinansowanie wypłaty zasiłków stałych, realizację programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, dofinansowanie wypłat zasiłków okresowych w części gwarantowanej z budżetu państwa, dofinansowanie bieżącej działalności 102 ośrodków pomocy społecznej i wypłatę dodatków w wysokości 250 zł miesięcznie na pracownika socjalnego;
- powiaty, m.in. na bieżące utrzymanie mieszkańców przyjętych do domów pomocy społecznej przed 1 stycznia 2004 r., przebudowę, budowę lub remont dróg powiatowych, usuwanie skutków klęsk żywiołowych;
- samorządowi województwa, m.in. na: utrzymanie i remont dróg wojewódzkich, ochronę przyrody, walorów krajobrazowych oraz wartości historycznych i kulturowych.

---

²¹ W związku z wdrożeniem przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 8 września 2015 r. w sprawie ogólnych warunków umów o udzielenie świadczeń opieki zdrowotnej (Dz. U. poz. 1400, ze zm.) – Porozumienie ze Świętokrzyskim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia (ŚOW NFZ) zostało aneksowane w dniu 16 października 2015 r. (aneks nr 5) w celu zapewnienia środków na sfinansowanie wzrostu wynagrodzeń dla pielęgniarek i położnych realizujących świadczenia opieki zdrowotnej w rodzaju ratownictwo medyczne w okresie od 1 września do 31 grudnia 2015 r. Kwota dotacji na ten cel wynosiła 175.485 zł z tego środki w wysokości 37.768 zł zostały zwrócone ponieważ pierwotnie wskazane przez ŚOW NFZ potrzeby na podwyżki dla pielęgniarek i położnych okazały się przeszacowane.

²² W tym § 631, § 641, § 651.

²³ W tym § 633, § 643, § 653.

Na zadania z zakresu administracji rządowej realizowane na podstawie porozumień zawartych przez gminy i powiaty z Wojewodą wydatkowano 975 tys. zł²⁴ (0,1% kwoty dotacji celowych dla j.s.t. ogółem), w tym na utrzymanie grobów i cmentarzy wojennych w gminach – 498,7 tys. zł (w 2015 r. odnowiono i objęto opieką 159 obiektów) oraz na funkcjonowanie komisji kwalifikacji wojskowych w powiatach – 246 tys. zł. Na zadania bieżące z zakresu edukacyjnej opieki wychowawczej wydatkowano 1.353 tys. zł. Dotację dla gmin uzdrowiskowych wykorzystano w kwocie 2.041 tys. zł. (dowód: akta kontroli str. 1227-1251, 1309-1310)

Reguła określona w art. 128 ust. 2 ufp, zgodnie z którą kwota dotacji na dofinansowanie zadań własnych bieżących i inwestycyjnych nie może stanowić więcej niż 80% kosztów realizacji zadania, chyba że odrębne ustawy stanowią inaczej, została zachowana z uwzględnieniem przepisów szczególnych określających inny niż ww. udział środków własnych j.s.t., tj.:

- w przypadku dotacji ujętej w dziale 758 – *Różne rozliczenia*, rozdziale 75814 – *Różne rozliczenia finansowe*, §§ 2030 i 6330 wysokość zwrotu wykonanych wydatków w ramach funduszu sołeckiego wynika z ustawy z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim²⁵;
- w przypadku realizacji zadań związanych z usuwaniem skutków powodzi, która miała miejsce w 2010 r., dofinansowanie zadań własnych może stanowić 100% kosztów realizacji zadania, jeżeli gmina została ujęta w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów wydanym na podstawie art. 2 ustawy z dnia 11 sierpnia 2001 r. o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu²⁶;
- w dziale 600 – *Transport i łączność*, rozdziale 60013 – *Drogi publiczne wojewódzkie* kwota dotacji została ustalona przez Ministra Finansów w wyniku podziału rezerwy celowej przeznaczonej na dotacje dla województw na dofinansowanie budowy, przebudowy, remontu, utrzymania, ochrony dróg wojewódzkich i zarządzania tymi drogami. Zgodnie z art. 70c ust. 1 i 5 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego²⁷, kwota dotacji przekazywana dla województw nie mogła stanowić więcej niż 98% kosztów realizacji zadań. Dotacja celowa przekazana dla samorządu województwa świętokrzyskiego nie przekroczyła 98% kosztów realizacji zadań.

Wojewoda dokonała podziału kwoty środków dotacji na poszczególne j.s.t. z uwzględnieniem kwot ujętych w ustawie budżetowej na 2015 r., za wyjątkiem środków niepodzielonych w kwocie ogółem 4.456,7 tys. zł, które dotyczyły działów: 851, 852, 853. Termin przekazania j.s.t. informacji o kwotach przyjętych przez Radę Ministrów w projekcie ustawy budżetowej na rok 2015, tj. 25 października, wynikający z art. 143 ust. 1 ufp, został dochowany. Dochowany również został termin przekazania informacji o kwotach wynikających z ustawy budżetowej na rok 2015, tj. 21 dni od dnia ogłoszenia ustawy budżetowej, wynikający z art. 148 ww. ustawy. Podziału dotacji dokonywano na podstawie zapotrzebowania zgłoszonego przez j.s.t., analizy budżetu z lat ubiegłych oraz z uwzględnieniem wytycznych zawartych w piśmie Ministra Finansów, przekazującym wstępne kwoty wydatków na 2015 r. Wojewoda, przekazując j.s.t. informacje o kwotach dotacji, uwzględnił kwoty ujęte w ustawie budżetowej na 2015 r., za wyjątkiem środków niepodzielonych.

W ciągu roku budżetowego dokonywano blokowania wydatków na dotacje dla j.s.t. W 2015 r. j.s.t. nie dochodziły w postępowaniu sądowym należnych dotacji na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych. Nie stwierdzono przypadków dokonywania podziału dotacji celowych na zadania zlecone j.s.t. po dniu 15 listopada, a dotacji na zadania własne – po dniu 30 listopada, poza wyjątkami określonymi w nowelizacji ustawy budżetowej na 2015 r. oraz w art. 170 ust. 2 ufp, dotyczącymi finansowania zobowiązań wymagalnych Skarbu Państwa oraz zadań

²⁴ W tym w § 632, § 642.

²⁵ Dz. U. poz. 301, ze zm.

²⁶ Dz. U. Nr 84, poz. 906, ze zm.

²⁷ Dz. U. z 2016 r. poz. 198.

realizowanych w związku ze zdarzeniem losowym (usuwanie skutków klęsk żywiołowych). (dowód: akta kontroli str. 1350-1356, 1496-1603)

Szczegółowym badaniem objęto wydatki na dotacje w łącznej kwocie 179.698 tys. zł (tj. 15,7% dotacji ogółem), w tym: 11.578 tys. zł przeznaczonych na zadania zlecone z zakresu spraw obywatelskich, 146.471 tys. zł na świadczenia rodzinne²⁸ i świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz 21.649 tys. zł na zadanie własne związane z dofinansowaniem budowy, przebudowy, remontu, utrzymania, ochrony dróg wojewódzkich i zarządzania tymi drogami. W badanej próbie nie stwierdzono nieprawidłowości. (dowód: akta kontroli str. 1227-1251, 1442-1495)

W 2015 r. dotacje na zadania zlecone z zakresu spraw obywatelskich zaplanowano w wysokości 11.981 tys. zł, dysponent części 85/26 wykorzystał dotację w kwocie 11.578 tys. zł, tj. 96,6% planu po zmianach. Wykorzystanie dotacji w 2015 r. było wyższe niż w 2014 r. o 2.488 tys. zł i wyższe niż w 2013 r. o 2.764 tys. zł. Podziału dotacji na 102 gminy województwa świętokrzyskiego realizujące ww. zadanie dokonano w oparciu o dane statystyczne za 2013 r. zebrane z gmin. Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców (dalej: WSOiC) prowadził w trakcie roku monitoring stopnia realizacji zadań z zakresu spraw obywatelskich. W wyniku analiz po 31 lipca 2015 r., 35 gminom zmniejszono dotację, ośmiu zwiększono, a pięciu wstrzymano. Ponadto z wykonanych przez ww. Wydział obliczeń wynikało, że w skali województwa zabraknie 370 tys. zł. W związku z tym Minister Finansów, na wniosek Wojewody, decyzją z dnia 12 października 2015 r. zwiększył o ww. kwotę dotacje celowe w rozdziale 75011 § 2010²⁹. Ostateczne rozliczenie wykazało, że 77 gmin powinno zwrócić dotację. Kwota zwrotu dotacji była wyższa niż kwota przyznana z rezerwy celowej i wynosiła 403 tys. zł. (dowód: akta kontroli str. 1227-1251, 1357-1441)

Zdaniem NIK, decyzja Wojewody o zwiększeniu kwoty dotacji na zadania zlecone z zakresu spraw obywatelskich, w chwili jej podejmowania, była uzasadniona³⁰, mimo iż kwota, o którą dokonano zwiększenia, nie została wykorzystana.

Środki na sfinansowanie świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego były przekazywane przez SUW w kwotach i terminach wynikających z miesięcznych zapotrzebowań składanych przez ośrodki pomocy społecznej. Ww. dotacje zostały rozliczone, a niewykorzystane środki zwrócone. (dowód: akta kontroli str. 1227-1251, 1442-1453)

Dotacja na remont, utrzymanie dróg wojewódzkich i zarządzanie tymi drogami została przekazana do samorządu województwa na podstawie złożonych wniosków o środki finansowe na realizację ww. zadań. (dowód: akta kontroli str. 1227-1251, 1480-1495)

Świadczenia na rzecz osób fizycznych w części 85/26 wyniosły w 2015 r. 1.539 tys. zł, tj. 95,7% planu po zmianach i w porównaniu do 2014 r. były niższe o 14 tys. zł (tj. o 0,9%)³¹. Ze środków tych sfinansowano m.in.: świadczenia rzeczowe, wynikające z przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy (środki higieny osobistej, odzież ochronna, woda mineralna) oraz ekwiwalenty za te świadczenia (okulary ochronne, teczki służbowe), ekwiwalenty za pranie odzieży roboczej wykonywane przez pracowników oraz ekwiwalenty za używanie własnej odzieży i obuwia roboczego – 430 tys. zł; stypendia Prezesa Rady

²⁸ Do badania szczegółowego została wybrana w sposób celowy dotacja w zakresie świadczeń rodzinnych.

²⁹ Środki pochodziły z rezerwy celowej ujętej w ustawie budżetowej na 2015 r. w części 83, poz. 47 przeznaczone na uzupełnienie dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego z przeznaczeniem na realizację zadań wynikających z ustawy z 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. poz. 1741, ze zm.), ustawy z 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2015 r., poz. 38, ze zm.) oraz ustawy z 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. z 2016 r., poz. 391).

³⁰ Decyzja ta była poparta wynikami analiz, których dokonano w oparciu o dane uzyskane z gmin za okres od 1 marca 2015 r. do 31 lipca 2015 r.

³¹ O 19 tys. zł niższe, gdy w wydatkach z grupy *Świadczenia na rzecz osób fizycznych* poniesionych w 2014 r. uwzględnili się wydatki z grupy *Współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej*.

Ministrów dla 278 uczniów – 360 tys. zł; 31 zasądzonych rent – 253 tys. zł; dopłaty do wypoczynku – 69 tys. zł; równoważniki pieniężne wypłacane funkcjonariuszom za brak lokalu mieszkalnego – 50 tys. zł; odprawy pieniężne z powodu restrukturyzacji zatrudnienia z przyczyn nie dotyczących pracowników – 23 tys. zł; 90 nagród kuratora oświaty dla nauczycieli za osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze – 16 tys. zł; równoważniki pieniężne wypłacane funkcjonariuszom za remont lokalu mieszkalnego – 15 tys. zł; pomoc mieszkaniowa – 12 tys. zł; przejazdy raz w roku dla funkcjonariuszy i ich rodzin – 11 tys. zł; przejazdy do szkół – 5 tys. zł; odprawy pośmiertne – 3 tys. zł. (dowód: akta kontroli str. 58, 59, 73-81, 104-106, 108, 110, 537-567, 1140-1145)

W ŚUW (dysponent III stopnia) świadczenia na rzecz osób fizycznych w 2015 r. wyniosły 191 tys. zł, tj. 81,6% planu po zmianach i były wyższe o 44 tys. zł (tj. o 30%) w porównaniu do 2014 r. Wydatki poniesiono na dopłaty do zakupu okularów korygujących wzrok do pracy przy monitorach ekranowych – 84 tys. zł, zwrot kosztów przejazdu dla członków Wojewódzkiej Komisji do Spraw Orzekania o Zdarzeniach Medycznych – 20 tys. zł, wypłatę ekwiwalentu za umundurowanie i pranie odzieży – 15 tys. zł, zakup wody mineralnej i posiłków regeneracyjnych – 21 tys. zł. Niższe niż planowane wykonanie świadczeń na rzecz osób fizycznych wynikało z niższych niż założono potrzeb oraz z wprowadzenia w ŚUW nowych zasad dotyczących zwrotu kosztów za zakup okularów korygujących wzrok do pracy przy monitorach ekranowych. (dowód: akta kontroli str. 68, 133, 568, 1140-1145)

Do 31 grudnia 2015 r. nie wypłacono ekwiwalentu za pranie odzieży roboczej za IV kwartał 2015 r. w łącznej kwocie 2.310 zł, należnego dla 25 pracowników Centrum Powiadamiania Ratunkowego. Wypłaty świadczeń dokonano 2 lutego 2016 r. Przyczyną dokonania wypłaty w 2016 r. było przeoczenie pracownika, które wynikało ze spiętrzenia obowiązków pod koniec 2015 r. i w styczniu 2016 r. Katarzyna Świercz, Dyrektor Wydziału Finansów i Budżetu ŚUW wyjaśniła, że *podczas rozmowy dyscyplinującej, pracownik zobowiązał się do bieżącego analizowania przekazywanej korespondencji, aby w przyszłości uniknąć podobnej sytuacji.* (dowód: akta kontroli str. 569-571, 574)

Zrealizowane w części 85/26 wydatki bieżące³² wyniosły 128.884 tys. zł (tj. 96,2% planu po zmianach) i były wyższe od wykonania w 2014 r. o 1.649 tys. zł (o 1,3%). Dominującą pozycję w tej grupie wydatków stanowiły wynagrodzenia³³ i pochodne – 86.812 tys. zł (67,4%), zakupy materiałów i wyposażenia, energii oraz usług remontowych i pozostałych³⁴ – 20.042 tys. zł (15,6%). Niższe niż planowane wykonanie wydatków wynikało m.in. z oszczędności powstałych w ciągu roku³⁵ oraz z niższych niż zakładano potrzeb. (dowód: akta kontroli str. 133, 226-267, 1010, 1011, 1140-1145)

Zrealizowane w ŚUW (dysponent III stopnia) wydatki bieżące³⁶ wyniosły 36.023 tys. zł, (tj. 96,4% planu po zmianach) i były wyższe od wykonania w 2014 r. o 190 tys. zł (o 0,5%). Dominującą pozycję w tej grupie wydatków stanowiły wynagrodzenia i pochodne – 25.362 tys. zł (70,4%), zakupy materiałów i wyposażenia, energii oraz usług remontowych i pozostałych – 7.244 tys. zł (20,1%). (dowód: akta kontroli str. 133, 1140-1145)

³² Z uwzględnieniem wydatków z grupy *Współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej*. Bez uwzględnienia wydatków z tej grupy wydatki bieżące wyniosły 127.799 tys. zł (tj. 96,4% planu po zmianach) i były wyższe od wykonania w 2014 r. o 1.872 tys. zł (o 1,5%).

³³ Wynagrodzenia osobowe pracowników i członków korpusu służby cywilnej wraz z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym (§§ 401, 402, 404) oraz uposażenie funkcjonariuszy wraz nagrodami rocznymi dla funkcjonariuszy (§§ 405, 406, 407, 408).

³⁴ §§ 421, 426, 427 i 430.

³⁵ Oszczędności te powstały m.in. w związku z przyjęciem przez Wojewódzki Inspektorat Weterynarii w Kielcach rozwiązań organizacyjnych ograniczających koszty wyjazdów na kontrole, w związku z przebywaniem pracowników na zasiłkach chorobowych i urlopach macierzyńskich oraz po przeprowadzonych postępowaniach przetargowych na zakup materiałów biurowych i eksploatacyjnych.

³⁶ Z uwzględnieniem wydatków z grupy *Współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej*. Bez uwzględnienia wydatków z tej grupy wydatki bieżące wyniosły 34.938 tys. zł, (tj. 97,2% planu po zmianach) i były wyższe od wykonania w 2014 r. o 413 tys. zł (o 1,2%).

Przeciętne zatrudnienie³⁷ w 2015 r. w części 85/26 wyniosło 1.675 osoby i było niższe w porównaniu do przeciętnego zatrudnienia w 2014 r. o 18 osób (tj. o 1,1%). Zmniejszenie zatrudnienia wystąpiło w pierwszej grupie zatrudnionych³⁸ (osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń) o 14 osób, w trzeciej (członkowie korpusu służby cywilnej) – o trzy osoby i w dziesiątej (żołnierze i funkcjonariusze) – o jedną osobę.

Stan zatrudnienia na koniec 2015 r. wyniósł 1.675 osoby. Zmniejszenie stanu zatrudnienia w porównaniu do 2014 r. o 17 osób związane było m.in. z przejściem pracowników na emeryturę, przebywaniem osób na urlopie macierzyńskim lub wychowawczym oraz zasiłku chorobowym, z rozwiązaniem stosunku pracy³⁹ oraz ze zmniejszeniem wymiaru czasu pracy (z pełnego na część etatu).

W 2015 r. wydatki na wynagrodzenia⁴⁰ wyniosły 74.141 tys. zł i wzrosły w porównaniu do 2014 r. o 474 tys. zł (0,6%). Kwota wydatków określona w planie finansowym (po zmianach) nie została przekroczona.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w przeliczeniu na jednego pełnozatrudnionego w 2015 r. wyniosło 3.689 zł i w porównaniu z przeciętnym wynagrodzeniem w 2014 r. było wyższe o 63 zł (tj. o 1,7%). (dowód: akta kontroli str. 576-583, 975-998)

Przeciętne zatrudnienie w 2015 r. w ŚUW (dysponent III stopnia) wyniosło 477 osób i było niższe w porównaniu do przeciętnego zatrudnienia w 2014 r. o trzy osoby (o 0,6%). Zmiany w zatrudnieniu dokonane w trakcie roku 2015 wynikały m.in.: z utworzenia stanowisk w Centrum Powiadamiania Ratunkowego do realizacji zadań związanych z systemem powiadamiania ratunkowego na terenie kraju⁴¹, z obsadzenia wakatu z otwartego naboru uzupełniającego w Straży Rybackiej oraz z rozwiązania stosunku pracy z pracownikami.

W 2015 r. wydatki na wynagrodzenia w ŚUW wyniosły 21.748 tys. zł i były wyższe w porównaniu do 2014 r. o 298 tys. zł (tj. o 1,4%) oraz niższe o 233 tys. zł od planowanych. Główną przyczyną niższych wydatków od zaplanowanych był niższy niż planowano poziom wynagrodzeń pracowników instytucji pośredniczącej w certyfikacji w wyniku skorelowania tych wynagrodzeń z poziomem wynagrodzeń pozostałych pracowników ŚUW, w celu wyeliminowania znaczących dysproporcji.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na jednego pełnozatrudnionego w 2015 r. wynosiło 3.799 zł i było wyższe od wynagrodzenia za 2014 r. o 75 zł (tj. o 2,0%). (dowód: akta kontroli str. 584-593, 998)

W 2015 r. wydatki na wynagrodzenia bezosobowe⁴² w części 85/26 wyniosły 12.740 tys. zł (90,0% planu po zmianach) i wzrosły o 1.738 tys. zł w porównaniu do 2014 r. (o 15,8%). ŚUW (dysponent III stopnia) w 2015 r. zrealizował wydatki na wynagrodzenia bezosobowe w kwocie 1.335 tys. zł (94,1% planu po zmianach). Wydatki te były wyższe od wykonanych w 2014 r. o 145 tys. zł (tj. 12,2%). Wzrost wydatków na wynagrodzenia bezosobowe w części 85/26 wynikał m.in.: z zatrudnienia w formie umowy zlecenia lekarzy do wykonywania czynności weterynaryjnych w zakresie badań i kontroli zwierząt rzeźnych, nadzoru nad rozbiorem i przetwórstwem mięsa oraz monitoringu i zwalczania chorób zakaźnych zwierząt, z włączenia Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa w realizację zadań związanych z przyjętym na poziomie Unii Europejskiej mechanizmem łagodzenia skutków nagłego spadku cen płodów rolnych w wyniku wprowadzenia zakazu eksportu niektórych produktów z Unii Europejskiej do Federacji Rosyjskiej, poprzez udzielanie nadzwyczajnego wsparcia poszkodowanym producentom owoców i warzyw. (dowód: akta kontroli str. 594-596, 976-997, 1140-1145)

³⁷ W przeliczeniu na pełne etaty.

³⁸ Wg statusu zatrudnienia.

³⁹ M.in. z przyczyn ekonomicznych (likwidacja stanowisk pracy w powiatowych stacjach sanitarno-epidemiologicznych).

⁴⁰ Według rocznego sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach.

⁴¹ Decyzją FN.I.311.71.2015 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 3 sierpnia 2015 r. w sprawie zwiększenia budżetu Wojewody Świętokrzyskiego na 2015 r., zwiększono plan wydatków budżetowych o kwotę 98 tys. zł. Zwiększenie, pochodzące ze środków rezerwy celowej ujętej w ustawie budżetowej na 2015 r. w części 83, poz. 9, przeznaczone było na sfinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla ośmiu osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń (operatorzy numerów alarmowych) planowanych do zatrudnienia od 1 września 2015 r.

⁴² Finansowane z budżetu państwa i budżetu środków europejskich.

Dokonane w trakcie roku zmiany w planie wydatków na wynagrodzenia bezosobowe, wynikały z potrzeby zapewnienia środków m.in.: na wynagrodzenia za wykonywane przez osoby niebędące pracownikami Inspekcji Weterynaryjnej⁴³ czynności związane ze zwalczaniem chorób zakaźnych u zwierząt, badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt, produktach pochodzenia zwierzęcego oraz zadania zlecone przez Komisję Europejską; na sfinansowanie prac komisji kwalifikacyjnych i egzaminacyjnych powołanych w 2015 r. do spraw awansu zawodowego nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach prowadzonych przez organy administracji rządowej; na wynagrodzenia dla członków Wojewódzkiej Komisji ds. Orzekania o Zdarzeniach Medycznych; realizację zadań wynikających z art. 24 ust. 3 ustawy z 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny⁴⁴; na wynagrodzenia dla członków zespołów orzekających o niepełnosprawności. W ŚUW (dysponent III stopnia) wydatki na wynagrodzenia bezosobowe zostały zrealizowane zgodnie z uzasadnieniem dokonania zmiany. (dowód: akta kontroli str. 133, 597-696)

W 2015 r. wielkość wynagrodzeń bezosobowych w części 85/26, z wyłączeniem wynagrodzeń finansowanych w ramach programów realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ufp wynosiła 11.652 tys. zł i nie przekroczyła kwoty 13.142 tys. zł, tj. wielkości wynagrodzeń bezosobowych zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2014 z dnia 24 stycznia 2014 r.⁴⁵, powiększonej o kwotę 5.954 tys. zł w związku z włączeniem do budżetu części 85/26 wydatków na zadania, które w roku 2014 finansowane były z rezerwy celowej⁴⁶. Tym samym zrealizowano postanowienia art. 16 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej⁴⁷. (dowód: akta kontroli str. 594-596)

W znowelizowanej ustawie budżetowej wydatki majątkowe w części 85/26⁴⁸ zaplanowano w wysokości 25.356 tys. zł. W trakcie roku do planu tych wydatków wprowadzono 56 zadań na kwotę 112.998 tys. zł. Zmiany te były celowe i wynikały m.in. z bieżących potrzeb jednostek budżetowych (zaplanowane zakupy inwestycyjne miały służyć poprawie funkcjonowania jednostek). Z trzech zadań, tj. zakupu laptopów na kwotę 70 tys. zł, zakupu ruchomego, mobilnego stanowiska zarządzania i łączności wojewody świętokrzyskiego na kwotę 499 tys. zł oraz zakupu i montażu cyfrowej centrali telefonicznej o pojemności 200-250 numerów wraz z oprogramowaniem na kwotę 250 tys. zł, zrezygnowano z przyczyn podanych w części dotyczącej blokad wydatków budżetowych. Na dzień 31 grudnia 2015 r. plan wydatków majątkowych wyniósł 159.825 tys. zł.

Wydatki majątkowe w części 85/26 zrealizowano w wysokości 145.630 tys. zł (tj. 91,1% planu po zmianach), w tym: w dziale 600 *Transport i łączność* – 94.932 tys. zł (65,2%), w dziale 750 *Administracja publiczna* – 17.475 tys. zł (12,0%), w dziale 010 *Rolnictwo i łowiectwo* – 15.807 tys. zł (10,9%), w dziale 853 *Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej* – 5.246 tys. zł (3,6%), w dziale 754 *Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa* – 5.029 tys. zł (3,5%). Wydatki w powyższych działach wykorzystano w szczególności: na realizację *Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych – Etap II Bezpieczeństwo - Dostępność - Rozwój* – 42.230 tys. zł, na odbudowę infrastruktury technicznej zniszczonej w wyniku klęsk żywiołowych oraz ochronę przeciwpowodziową – 37.438 tys. zł, na zakup i modernizację pojazdów kolejowych przeznaczonych do wykonywania przewozów pasażerskich – 14.829 tys. zł, na termomodernizację budynków ŚUW wraz z wymianą oświetlenia wewnętrznego na energooszczędne oraz robotami towarzyszącymi – 14.046 tys. zł., na utworzenie nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 – 4.566 tys. zł, na zadanie *Adaptacja budynku wraz z wyposażeniem pod potrzeby Regionalnej Placówki Opiekuńczo-Terapeutycznej w Kazimierzy Wielkiej* – 2.000 tys. zł.

⁴³ Wyznaczone przez powiatowych lekarzy weterynarii.

⁴⁴ Dz. U. poz. 1863, ze zm.

⁴⁵ Dz. U. z 2014 r. poz. 162.

⁴⁶ *Wydatki państwowych jednostek budżetowych z tytułu przejętych zadań, które w 2010 r. były realizowane przez gospodarstwa pomocnicze albo w ramach dochodów własnych* (cz. 83, poz. 57).

⁴⁷ Dz. U. poz. 1877, ze zm.

⁴⁸ Z uwzględnieniem wydatków z grupy *Współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej*. Bez uwzględnienia wydatków z tej grupy wydatki majątkowe wynosiły 139.065 tys. zł.

Poniżej 80% planu po zmianach wydatki majątkowe wykonano w:

- rozdziale 01033 *Wojewódzkie inspektoraty weterynarii* w § 6050 *Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych* (55,5%). Przyczyną niższego wykonania były oszczędności po przeprowadzonych postępowaniach przetargowych;
- rozdziale 60001 *Krajowe pasażerskie przewozy kolejowe* (67,9%). Niższe wykonanie wydatków spowodowane było brakiem możliwości zakupu nowych lub modernizacji istniejących pojazdów kolejowych przeznaczonych do wykonywania przewozów pasażerskich ze względu na ograniczone moce produkcyjne wykonawców w zakresie produkcji i modernizacji taboru kolejowego;
- rozdziale 75011 *Urzędy wojewódzkie* w § 6060 *Zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych* (48,9%). Wpływ na niższe wykonanie miała m.in: rezygnacja z zakupu laptopów, zakupu ruchomego, mobilnego stanowiska zarządzania i łączności wojewody świętokrzyskiego oraz zakupu i montażu cyfrowej centrali telefonicznej o pojemności 200-250 numerów wraz z oprogramowaniem. (dowód: akta kontroli str. 134-145, 227, 370-378, 999-1011, 1140-1145, 1521-1526, 1529-1534, 1604-1610)

Dysponent części 85/26 dokonał przeniesień polegających na zmniejszeniu lub zwiększeniu wydatków majątkowych jednorazowo o kwotę powyżej 100 tys. zł po uzyskaniu, zgodnie z art. 171 ust. 3 ufp, zgody Ministra Finansów. (dowód: akta kontroli str. 1012-1017)

ŚUW (dysponent III stopnia) zrealizował wydatki majątkowe w kwocie 17.504 tys. zł (92,8% planu po zmianach), z tego na zakupy inwestycyjne – 573 tys. zł (50,9%), na inwestycje – 16.931 tys. zł (95,5%). Wydatki te były niższe od wykonania w 2014 r.⁴⁹ o 84 tys. zł. Wydatki te poniesiono m.in. na: termomodernizację budynków ŚUW – 14.046 tys. zł, modernizację sieci teleinformatycznej w budynkach ŚUW – 1.457 tys. zł, modernizację i rozbudowę parkingu przed budynkiem ŚUW – 1.156 tys. zł, modernizację systemów Sygnalizacji Alarmu Pożaru w budynkach ŚUW -270 tys. zł, zakup urządzeń wielofunkcyjnych – 134 tys. zł. (dowód: akta kontroli str. 370-378, 1010, 1011, 1140-1145)

Szczegółowym badaniem objęto realizację wydatków w kwocie 18.384 tys. zł, tj. 34,2% wydatków ŚUW. Doboru próby wydatków dokonano na podstawie wygenerowanych z systemu księgowego zapisów i dowodów księgowych odpowiadających pozapłacowym wydatkom budżetowym ŚUW (dysponent III stopnia). Próba została wylosowana metodą monetarną (MUS) spośród 2.635 zapisów księgowych o łącznej wartości 28.269 tys. zł. Badaniem objęto 46 zapisów księgowych na kwotę ogółem 18.366 tys. zł, w tym w grupie wydatków majątkowych 16 zapisów na kwotę 16.781 tys. zł oraz w grupie wydatków bieżących pozapłacowych 30 zapisów na kwotę 1.585 tys. zł. Próba wydatków dobranych celowo wyniosła 18 tys. zł.

W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że wydatków dokonywano zgodnie z planem finansowym, na zakupy i usługi służące realizacji celów jednostki oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami. W badanej próbie wydatków w łącznej kwocie 18.241 tys. zł pod kątem prawidłowości wyboru trybów udzielania zamówień publicznych oraz wyłączenia stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych nie stwierdzono nieprawidłowości w stosunku do kwoty 18.208 tys. zł. (dowód: akta kontroli str. 133, 702-707, 1020-1084, 1657-1710)

Wydatku na zakup usług pocztowych na kwotę 33 tys. zł, objętego szczegółowym badaniem, dokonano na podstawie umowy o świadczenie usług pocztowych za opłatą skredytowaną⁵⁰, która została zawarta w dniu 18 grudnia 2002 r. na czas nieokreślony pomiędzy Państwowym Przedsiębiorstwem Użyteczności Publicznej Poczta Polska – DOP Lublin – Rejonowym Urzędem Poczty w Kielcach a Zakładem Obsługi ŚUW. Umowę aneksowano osiem razy, przy czym trzykrotnie w zakresie przedmiotu umowy. W pierwotnej umowie (w § 1) zapisano, że usługi pocztowe obejmują nadane przesyłki listowe zwykłe i polecane (priorytetowe i ekonomiczne) lub zwrócone po wyczerpaniu możliwości ich doręczenia, a także ewentualne zleczone przez nadawcę świadczenia dodatkowe do

⁴⁹ Uwzględniającego wydatki z grupy *Współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej*. Wydatki majątkowe bez uwzględnienia wydatków z ww. grupy w 2014 r. wynosiły 17 tys. zł.

⁵⁰ Nr 165/SU/501/2002.

nadanych przesyłek. Aneks nr 3 zawartym 21 grudnia 2005 r. pomiędzy PPUP „Poczta Polska” w Warszawie, Centrum Usług Poczтовых Oddziałem Regionalnym w Kielcach a Zakładem Obsługi ŚUW zmieniono przedmiot umowy. Zgodnie z nowym zapisem, usługi pocztowe obejmowały nadane przesyłki listowe (priorytetowe i ekonomiczne), paczki pocztowe i paczki pocztowe plus (priorytetowe i ekonomiczne), przesyłki tzw. pobraniowe, przesyłki pocztowe przyjmowane na warunkach szczególnych oraz przesyłki zwrócone po wyczerpaniu możliwości ich doręczenia, a także ewentualne zlecone przez nadawcę usługi komplementarne do nadanych przesyłek. Na podstawie umowy cesji nr 4/2010 z dnia 17 sierpnia 2010 r. ŚUW przejął prawa i obowiązki wynikające z ww. umowy z 18 grudnia 2002 r. Aneks nr 6 zawartym 17 sierpnia 2010 r. pomiędzy Poczta Polska S.A. z siedzibą w Warszawie a ŚUW nadano nowe brzmienie umowie z 18 grudnia 2002 r. Przedmiot umowy został rozszerzony m.in. o przesyłki reklamowe i przesyłki POCZTEX w obrocie krajowym oraz przesyłki EMS w obrocie zagranicznym. Kolejnej zmiany przedmiotu umowy dokonano aneksem nr 8 z 15 lipca 2014 r. Usunięto z zakresu usług pocztowych m.in. przesyłki reklamowe i przesyłki POCZTEX. (dowód: akta kontroli str. 1021-1040, 1657-1710, 1743, 1744)

W dniu podpisania umowy obowiązywał przepis art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. c ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych⁵¹, zgodnie z którym ustawa nie miała zastosowania do zamówień publicznych, których przedmiotem były usługi pocztowe. Przepis ten został uchylony z dniem 20 października 2003 r.⁵²

W piśmie z 16 września 2013 r. skierowanym do Dyrektora Centrum Usług Wspólnych (dalej: CUW), ŚUW zaproponował objąć usługi pocztowe zamówieniami centralnymi na 2014 r. W dniu 27 marca 2014 r. Dyrektorowi CUW udzielono pełnomocnictwa do przygotowania i przeprowadzenia postępowań o udzielenie zamówienia publicznego i zawarcia umowy w zamówieniu centralnym na usługi pocztowe. W 2014 r. CUW wszczął postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na świadczenie usług pocztowych w obrocie krajowym i zagranicznym dla jednostek administracji państwowej. W dniu 15 maja 2015 r. CUW unieważnił ww. postępowanie. (dowód: akta kontroli str. 1711-1735)

Wydatki na zakup usług pocztowych poniesione w 2015 r. wyniosły 445 tys. zł. (dowód: akta kontroli str. 1086, 1743, 1744)

Ponadto szczegółowemu badaniu poddano trzy postępowania o udzielenie zamówień publicznych o łącznej wartości netto 2.207 tys. zł. Doboru dwóch spraw do kontroli dokonano w sposób losowy i jedno postępowanie dobrano celowo. Kontrolą objęto postępowania na realizację następujących zadań: *Modernizację systemów Sygnalizacji Alarmu Pożaru w budynku ŚUW* o wartości netto 617 tys. zł, *Modernizację i rozbudowę parkingu przed budynkiem ŚUW* o wartości netto 1.410 tys. zł oraz postępowanie w zakresie *Budowania mechanizmów „prężności” u wychowawców i wychowanków przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego na terenie województwa świętokrzyskiego* w ramach Projektu nr KIK/57 pn. *Podniesienie jakości usług świadczonych w jednostkach Organizacyjnych Pomocy Społecznej w celu wzmocnienia podmiotowości i aktywności życiowej podopiecznych* współfinansowanego ze środków Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy o wartości netto 180 tys. zł. W 2015 r. na realizację ww. zadań ŚUW wydatkował środki finansowe w kwocie 1.480 tys. zł. W wyniku analizy dokumentacji dotyczącej ww. zamówień stwierdzono, że zostały one przeprowadzone zgodnie z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych. Nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności za dostarczone usługi. (dowód: akta kontroli str. 846-968)

Na koniec 2015 r. zobowiązania w części 85/26 wyniosły 6.778 tys. zł (w tym w ŚUW – 1.987 tys. zł) i były niższe od kwoty zobowiązań na koniec 2014 r. o 26 tys. zł (o 0,4%). Zobowiązania w wysokości 6.162 tys. zł (tj. 90,9% zobowiązań ogółem) dotyczyły wynagrodzeń wraz z pochodnymi, w tym 4.930 tys. zł dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2015 r. Zobowiązania w kwocie 267 tys. zł dotyczyły wynagrodzeń

⁵¹ Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 664, ze zm.

⁵² Ustawą z dnia 29 sierpnia 2003 r. o zmianie ustawy o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 165, poz. 1591).

Ustalona
nieprawidłowość

bezosobowych. Pozostałe zobowiązania w kwocie 349 tys. zł (w tym w ŚUW w kwocie 246 tys. zł) dotyczyły głównie zakupu energii, materiałów i usług niezbędnych do zapewnienia ciągłości funkcjonowania jednostek. Na koniec 2015 r. w części 85/26 nie wystąpiły zobowiązania wymagalne. (dowód: akta kontroli str. 1018, 1019, 1140-1145)

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej wydatków budżetu państwa stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W 2015 r. świadczenie usług pocztowych na rzecz ŚUW, o wartości 445 tys. zł, odbywało się na podstawie umowy z 18 grudnia 2002 r., zawartej pomiędzy PPUP Poczta Polska a Zakładem Obsługi ŚUW, której zakres przedmiotowy został rozszerzony m.in. aneksem zawartym 17 sierpnia 2010 r. pomiędzy Poczta Polska S.A. a ŚUW⁵³. Rozszerzenie zakresu przedmiotu umowy powodowało konieczność udzielenia zamówienia publicznego na świadczenie usług pocztowych na podstawie przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych. Z uwagi na rozszerzenie zakresu zamówienia nie mógł mieć bowiem zastosowania art. 220 ust. 2 ww. ustawy, który stanowi, że do umów w sprawach zamówień publicznych zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe. (dowód: akta kontroli str. 1086, 1657-1710, 1743, 1744)

Krzysztof Randla, Dyrektor Biura Administracyjno-Gospodarczego ŚUW wyjaśnił, że w okresie od 24 sierpnia 2003 r. do 1 stycznia 2013 r. obowiązywała ustawa z dnia 12 czerwca 2003 r. Prawo pocztowe⁵⁴, która sankcjonowała monopol operatora publicznego Poczty Polskiej. Stosownie do treści art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo pocztowe, operatorowi publicznemu przysługuje wyłączność świadczenia usług pocztowych, polegających na przyjmowaniu, przemieszczaniu i doręczaniu w obrocie zagranicznym przesyłek o masie nieprzekraczającej 50 gram. Pozycję monopolistyczną operatora publicznego w tym okresie potwierdzał również art. 67 ust. 3 pkt 1 lit. d ustawy Prawo zamówień publicznych, który z dniem 1 stycznia 2013 r. został uchylony. Przed tą datą *tok postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w zakresie zamówienia na usługi pocztowe byłby tworzeniem fikcji*. Monopol Poczty Polskiej S.A. zniosła ustawa z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe⁵⁵. W 2011 r., na podstawie zarządzenia nr 16 Prezesa Rady Ministrów z 30 marca 2011 r., CUW zostało wskazane jako właściwe do realizacji zamówień centralnych obejmujących m.in. usługi pocztowe. *W 2013 r., po uwolnieniu rynku usług pocztowych, ŚUW zgodnie z obowiązującym zarządzeniem wystąpił do CUW o objęcie go w 2014 r. zamówieniem centralnym na przeprowadzenie postępowania dot. wyboru firmy realizującej usługi pocztowe. W czasie procedowania CUW umożliwiał jednostkom objętym zamówieniem centralnym samodzielną realizację zamówienia na świadczenie usług pocztowych z zastrzeżeniem określonych warunków (krótki czas obowiązywania umowy). ŚUW nie wszczynał samodzielnie procedury, ponieważ przewidywane przez CUW terminy były zbyt krótkie na przeprowadzenie wyłonienia wykonawcy i realizację umowy.* (dowód: akta kontroli str. 1737, 1738)

Powyższej oceny w zakresie stwierdzonej nieprawidłowości nie zmienia fakt, że od 2014 r. CUW prowadził postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na świadczenie usług pocztowych w obrocie krajowym i zagranicznym dla jednostek administracji państwowej. Ponadto umowa (po zmianach) nie dotyczyła wyłącznie przesyłek o masie do 50 gram. Poza tym Poczta Polska jako operator publiczny miała wprawdzie zagwarantowaną w ustawie z 2003 r. – Prawo pocztowe uprzywilejowaną pozycję na rynku usług pocztowych dotyczących przesyłek o masie do 50 gram (nie tylko w obrocie zagranicznym), ale uprzywilejowana pozycja nie oznacza, że posiadała ona wyłączność na świadczenie tego typu usług i jako jedyny wykonawca spełniała możliwości technologiczne do ich wykonywania⁵⁶.

⁵³ Podpisany w zastępstwie Dyrektora Generalnego ŚUW przez Roberta Wieczorka, Dyrektora Wydziału Organizacji i Kadr.

⁵⁴ Dz. U. z 2008 r. Nr 189, poz. 1159, ze zm.

⁵⁵ Dz. U. poz. 1529, ze zm.

⁵⁶ Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 3 sierpnia 2012 r., sygn. akt V Ca 1281/12.

2.2. Wydatki budżetu środków europejskich

W 2015 r. zrealizowano wydatki budżetu środków europejskich części 85/26 w kwocie 34.062 tys. zł, co stanowiło 91,8% planu po zmianach wynoszącego 37.119 tys. zł. Zrealizowane wydatki budżetu środków europejskich w 2015 r. były wyższe niż w roku poprzednim o 10.965 tys. zł (47,5%). Wydatki zostały poniesione w szczególności na:

- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich (dziale 010) – 13.226 tys. zł,
- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (dziale 754) – 12.769 tys. zł,
- Szwajcarsko-Polski Program Współpracy (dalej: SPPW) – 8.067 tys. zł⁵⁷ (dowód: akta kontroli str. 697, 1152-1155)

Wojewoda zablokowała w 2015 r. środki w wysokości 3.020 tys. zł. Jako przyczyny blokady wskazała przede wszystkim: niższe niż początkowo zakładano potrzeby wynikające z oszczędności po przeprowadzonych przetargach; odstąpienie od umowy w wyniku opóźnienia w realizacji zadania pn. „Zwiększenie skuteczności prowadzenia akcji ratowniczych”; przedstawienie przez beneficjentów do rozliczenia kwot niższych niż początkowo zakładano. (dowód: akta kontroli str. 373, 378)

Szczegółową kontrolą objęto wydatki budżetu środków europejskich zrealizowane przez ŚUW (dysponenta III stopnia) w dziale 750 na łączną kwotę 392 tys. zł, co stanowiło 1,2% wydatków budżetu środków europejskich części 85/26 poniesionych w 2015 r. Badane wydatki zostały poniesione w ramach realizacji SPPW – KIK/57 „Podniesienie jakości usług świadczonych w Jednostkach Organizacyjnych Pomocy Społecznej w celu wzmocnienia podmiotowości i aktywności życiowej podopiecznych”. Doboru próby wydatków dokonano w sposób celowy⁵⁸. Skontrolowane wydatki zrealizowano prawidłowo do wysokości określonej w planie finansowym. Zostały one przeznaczone na cele lub zadania określone w umowach o dofinansowanie. Środki finansowe zostały wydatkowane w sposób oszczędny, w okresie kwalifikowalności, przez podmiot, z którym została zawarta umowa. Środki te były niezbędne do realizacji projektów. Wydatki zostały udokumentowane w należyty sposób za pomocą faktur i protokołów odbioru. Wydatków dokonano zgodnie z przepisami Prawa zamówień publicznych. ŚUW przekazywał zlecenia płatności do Banku Gospodarstwa Krajowego (dalej: BGK) w terminach umożliwiających terminową realizację płatności. (dowód: akta kontroli str. 699-845)

W dwóch przypadkach wskaźniki realizacji projektu KIK/57 osiągnięto na zakładanym poziomie, 12 wskaźników zrealizowano w wartości wyższej niż zakładana wartość docelowa, trzy wskaźniki osiągnięto w niższej wartości. Przyczyną wykonania wskaźników w niższej wartości było to, że beneficjenci w ramach działań regrantingowych przeszkolili mniejszą liczbę pracowników lub utworzyli mniejszą liczbę lokali aktywizujących niż zakładano na etapie szacowania wartości docelowej wskaźnika na poziomie projektu KIK/57. Ponadto w siedmiu działaniach wskaźnik był na poziomie zerowym, ze względu na działania rozpoczęte w roku 2015 r. z terminem zakończenia w 2016 r., a poziom realizacji wskaźnika jest mierzony przez *Institucję Realizującą* na etapie dokonania końcowego rozliczenia finansowania działania. Poziom osiągniętych wskaźników projektu KIK/57 wskazywał na terminowe ich zakończenie. (dowód: akta kontroli str. 754-761)

ŚUW jako *Institucja Realizująca* przekazywał wnioski o płatność w terminach umożliwiających ich realizację przed upływem terminu płatności⁵⁹. Analiza zleceń płatności w miesiącu wrześniu i listopadzie 2015 r. wykazała, że zlecenia płatności przekazywane do BGK pozwalały na terminowe ich regulowanie w kwotach wynikających z dowodów księgowych. Nie wystąpiły przypadki dokonywania wydatku przed obligatoryjnym terminem płatności. (dowód: akta kontroli str. 662-672)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej wydatków budżetu środków europejskich nie stwierdzono nieprawidłowości.

⁵⁷ Z tego 821 tys. zł w dziale 750 oraz 7.246 tys. zł w dziale 852.

⁵⁸ Badaniem nie objęto wynagrodzeń z tytułu umów o pracę i ich pochodnych, wynagrodzeń bezosobowych, zakupu materiałów i wyposażenia, zakupu tłumaczeń i podróży.

⁵⁹ Badaniem w zakresie terminowości przekazywania i płatności wniosków objęto wnioski z września i listopada 2015 r.

2.3. Efekty rzeczowe prowadzonej działalności

Szczegółową analizą objęto pięć największych wydatków poniesionych w 2015 r. w łącznej kwocie 657.160 tys. zł (50,6% wydatków ogółem) w poniższych rozdziałach, tj.

- w rozdziale 85212 *Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego (§ 2010)* w wysokości 427.570 tys. zł, tj. 98,8% planu po zmianach, na realizację świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz na wypłatę zasiłku dla opiekuna. Z przekazanych 102 gminom środków wypłacono 1.491.004 zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami na kwotę 154.804 tys. zł, 627.548 świadczeń opiekuńczych – 157.600 tys. zł, 8.939 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia dziecka – 8.939 tys. zł, 125.024 świadczeń z funduszu alimentacyjnego – 49.610 tys. zł oraz opłacono składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne w łącznej kwocie 17.072 tys. zł. W 2015 r. ze świadczeń rodzinnych skorzystało 83.146 rodzin. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego otrzymało 6.428 rodzin; (dowód: akta kontroli str. 1227-1251, 1454-1479, 1604-1610)
- w rozdziale 85141 *Ratownictwo medyczne* w wysokości 56.566 tys. zł, tj. 99,9% planu po zmianach, na sfinansowanie zadań z zakresu ratownictwa medycznego w § 2840 *Dotacje celowe z budżetu państwa na sfinansowanie lub dofinansowanie ustawowo określonych zadań bieżących realizowanych przez pozostałe jednostki sektora finansów publicznych* (4,3% wydatków ogółem). Środki przekazano do Świętokrzyskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia w Kielcach na podstawie porozumienia z dnia 22 czerwca 2011 r. zawartego przez Wojewodę z dyrektorem Oddziału. Środki wykorzystano na sfinansowanie działalności 45 zespołów ratownictwa medycznego, które na terenie województwa świętokrzyskiego podejmowały czynności ratunkowe w warunkach pozaszpitalnych. Działalność tych zespołów przyczyniła się do zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców. Ze środków z dotacji sfinansowano także utrzymanie skoncentrowanej dyspozytorni medycznej z ośmioma stanowiskami dyspozytorów; (dowód: akta kontroli str. 1227-1251, 1611-1614)
- w rozdziale 85156 *Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego* w wysokości 46.856 tys. zł, tj. 99,9% planu po zmianach, na sfinansowanie składek na ubezpieczenie zdrowotne osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku oraz dzieci i uczniów przebywających w placówkach pełniących funkcje resocjalizacyjne, wychowawcze, opiekuńcze lub przebywające w domach pomocy społecznej (§ 2110). Dotację otrzymało 14 powiatów. Składkę średniomiesięcznie odprowadzano za 66.018 osób bezrobotnych oraz 582 dzieci i dwóch uczniów; (dowód: akta kontroli str. 1227-1251, 1604-1610)
- w rozdziale 60078 *Usuwanie skutków klęsk żywiołowych* w wysokości 53.495 tys. zł, tj. 99,6% planu po zmianach, na realizację własnych zadań bieżących gmin – 6.755 tys. zł (§ 2030) i powiatów – 9.302 tys. zł (§ 2130) oraz realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin – 24.547 tys. zł (§ 6330) i powiatów – 12.892 tys. zł (§ 6430). Środki te wykorzystano na remonty i przebudowę dróg gminnych i powiatowych. Ogółem wyremontowano i odbudowano 327,27 km dróg; (dowód: akta kontroli str. 1227-1251, 1615-1619)
- w rozdziale 75411 *Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej* w wysokości 72.673 tys. zł, tj. 99,9% planu po zmianach. Środki w kwocie 70.415 tys. zł wykorzystano na sfinansowanie bieżącej działalności powiatowych komend Państwowej Straży Pożarnej (§ 2110). Środki otrzymane na inwestycje i zakupy inwestycyjne w kwocie 2.258 tys. zł przeznaczono na zakup sprzętu ratowniczego (§ 6410), tj. m.in. na zakup: dwóch samochodów ratowniczo-gaśniczych do ograniczenia stref skażeń z napędem 4x4 z modułem proszkowym, samochodu do działań operacyjnych, samochodu rozpoznawczo-ratowniczego, samochodu dostawczego i dwóch samochodów zaopatrzeniowych, przyczepy specjalnej ratownictwa ekologiczno-przeciwpowodziowego oraz na sfinansowanie zadania inwestycyjnego pod nazwą „Dostosowanie obiektów Nadleśnictwa Chmielnik na potrzeby strażnicy JRG nr 4 w Chmielniku KM PSP w Kielcach”. (dowód: akta kontroli str. 1227-1251, 1627-1645)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w zakresie osiągniętych efektów rzeczowych nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. Sprawozdania

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych/łącznych sprawozdań za 2015 r. przez dysponenta części 85/26 i sprawozdań jednostkowych ŚUW:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23);
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27);
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28);
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy);
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy WPR);
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich w zakresie wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE WPR);
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE);
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1);
- sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2015 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 85/26 na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek). Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych ŚUW (dysponent III stopnia), poza sprawozdaniem Rb-27, były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym. Sprawozdanie te, za wyjątkiem sprawozdania Rb-27 ŚUW, zostały sporządzone prawidłowo pod względem merytorycznym. (dowód: akta kontroli str. 1085-1291)

W ŚUW nie opracowano procedury/instrukcji sporządzania sprawozdań. Do dnia 21 marca 2016 r. ŚUW nie zidentyfikował i nie oszacował ryzyka w zakresie sprawozdawczości i prowadzenia ksiąg rachunkowych. W dniu 25 marca 2016 r. Wydział Finansów i Budżetu ŚUW (dalej: WFiB) zaktualizował *Arkusze identyfikacji, oceny oraz określenia metody przeciwdziałania ryzyku dla celów i zadań Wydziału wyszczególnionych w budżecie zadaniowym oraz konkretnych programach, projektach i zadaniach realizowanych w toku bieżącej działalności*, poprzez wprowadzenie do niego dla działania 22.2.1.2 *Obsługa finansowo-księgowa zadania Rzetelne przedstawienie sytuacji finansowej jednostki w sporządzanej sprawozdawczości* i związanego z nim ryzyka. Zmieniony arkusz w tym samym dniu został przekazany do opiniowania do Wydziału Organizacji i Kadr (dalej: WOiK). (dowód: akta kontroli str. 974, 975, 1292-1299)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej sprawozdawczości stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych ŚUW w kol. 7 *Należności* i kol. 11 *Należności pozostałe do zapłaty* nie ujęto zaewidencjonowanych na koncie 226 *Długoterminowe należności budżetowe* należności z tytułu opłat legalizacyjnych, których pierwotny termin płatności wynikający z postanowień powiatowego inspektora nadzoru budowlanego przypadła na 2015 r. W dniu 7 marca 2016 r., po stwierdzeniu ww. nieprawidłowości, dokonano korekty tego sprawozdania. (dowód: akta kontroli str. 1085, 1086, 1102-1124)

Zgodnie z § 9 ust.2 pkt 2 załącznika nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w sprawozdaniu Rb-27 w kolumnie *Należności* wykazuje się: salda początkowe (należności pozostałych do zapłaty zmniejszone o nadpłaty), powiększone o kwoty przypisów z tytułu dochodów budżetowych, których pierwotny termin płatności przypada na dany rok budżetowy, po zmniejszeniu o kwoty odpisów.

Zgodnie z § 9 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia, kierownicy jednostek są obowiązani sporządzać sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Powyższa nieprawidłowość – jak wyjaśniła Katarzyna Świercz, Dyrektor WFiB – wynikała z interpretacji zapisów instrukcji sporządzania sprawozdania Rb-27 zawartej w rozporządzeniu w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz z informacji uzyskanych telefonicznie od pracownika Ministerstwa Finansów odnośnie zakresu danych z ewidencji księgowej podlegających ujęciu w kol. 7 i 11 ww. sprawozdania.

Odpowiedzialność za nieprawidłowe sporządzenie ww. sprawozdania Rb-27 ponoszą: Izabela Pajdo, pracownik WFiB, do zadań której należy sporządzanie sprawozdawczości budżetowej z realizacji planów finansowych ŚUW; Anna Brzezińska, Zastępca Głównego księgowego, która zgodnie z zakresem czynności sprawuje nadzór nad sporządzeniem sprawozdań budżetowych z zakresu dochodów budżetowych; Zofia Korba, Główna księgowa, podpisana na sprawozdaniu jako sporządzająca i Katarzyna Świercz, Dyrektor ww. Wydziału zatwierdzająca sprawozdanie z upoważnienia kierownika jednostki. (dowód: akta kontroli str. 1125-1133)

Powyższa nieprawidłowość polegająca na wykazaniu w sprawozdaniu danych niezgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, zgodnie z art. 18 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych⁶⁰, wskazuje na naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

2. ŚUW księgując należności długoterminowe nie stosował jednolitego podejścia. Należności długoterminowe z tytułu opłat legalizacyjnych były księgowane na koncie 226 *Długoterminowe należności budżetowe*, a należności długoterminowe z tytułu grzywien nałożonych w drodze mandatów karnych kredytowych na koncie 221 *Należności z tytułu dochodów budżetowych*, które zgodnie z zakładowym planem kont przeznaczone jest do ewidencji należności jednostek budżetowych z tytułu dochodów budżetowych, z wyjątkiem należności wymagalnych w przyszłych latach. (dowód: akta kontroli str. 1086, 1112-1114, 1116-1124)

Dyrektor WFiB, Katarzyna Świercz wyjaśniła, że należności długoterminowe z tytułu grzywien nałożonych w drodze mandatów karnych kredytowych przeksięgowano z konta 221 na konto 226, i że w przyszłości będzie obowiązywał ten sam sposób księgowania należności z różnych tytułów, albowiem wynika on z obowiązujących przepisów w tym zakresie. (dowód: akta kontroli str. 575)

Odpowiedzialność za stosowanie niejednolitego podejścia przy księgowaniu należności długoterminowych, niezgodnego z zakładowym planem kont ponoszą: Izabela Pajdo, pracownik WFiB, do zadań której należy przygotowanie przy użyciu komputera ewidencji syntetycznej i analitycznej w zakresie realizacji planu finansowego dochodów budżetowych, dekreteacja dowodów księgowych na konta syntetyczne i analityczne, prowadzenie kart analitycznych do konta 221 oraz Anna Brzezińska, Zastępca Głównego księgowego, która w zakresie obowiązków ma bieżące nadzorowanie prowadzonej ewidencji syntetycznej i analitycznej w zakresie realizacji planu finansowego dochodów budżetowych. (dowód: akta kontroli str. 1128-1133)

Wystąpienie powyższych nieprawidłowości może świadczyć o braku skuteczności mechanizmów kontrolnych, stosowanych w ŚUW w ramach systemu kontroli zarządczej.

⁶⁰ Dz. U. z 2013 r. poz. 168.

4. Realizacja działań nadzorczych dysponenta części, nad wykorzystaniem dotacji udzielonych z budżetu państwa oraz w zakresie zapewnienia efektywności i skuteczności realizacji planów w układzie zadaniowym

Opis stanu faktycznego

W ramach sprawowanego przez dysponenta głównego, na podstawie art. 175 ust. 1 i 2 pkt 2-5 ufp, nadzoru i kontroli:

- dyrektor WFiB po każdym kwartale 2015 r.⁶¹, sporządzał kwartalną informację z wykonania budżetu w części 85/26. Informacje te zawierały wnioski m.in. o: zwiększenie skuteczności ściągania zaległości powstałych z tytułu opłat pobieranych za zarząd, użytkowanie wieczyste, dzierżawę i sprzedaż nieruchomości Skarbu Państwa, zwiększenie skuteczności ściągania zaległości z tytułu świadczeń alimentacyjnych, informację o przetrzymywaniu przez wskazane samorządy gminne znacznych środków na rachunkach bankowych przeznaczonych na świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego, składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, poprawę realizacji dochodów osiąganych przez jednostki, poprawy ściągłości zaległości powstałych z tytułu mandatów karnych kredytowanych. W celu realizacji tych wniosków ŚUW kierował pisma ww. sprawach do odpowiednich jednostek lub komórek merytorycznych; (dowód: akta kontroli str. 1745-1837/1)
- Oddział Kontroli Finansowej ŚUW przeprowadził 38 kontroli, z których 28 było uwzględnionych w planie kontroli, w tym 14 w jednostkach podległych i nadzorowanych przez Wojewodę, dziewięć kontroli w starostwach powiatowych oraz jednostkach im podległych, w 11 gminach, dwóch organizacjach pożytku publicznego, kontrolę w dwóch wydziałach ŚUW – WBiZK i BAG. W 15 przypadkach stwierdzono uchybienia/nieprawidłowości polegające m.in. na: nieterminowym przekazywaniu środków stanowiących dochód Skarbu Państwa, nadebraniu dotacji. W 11 przypadkach stwierdzone nieprawidłowości skutkowały wydaniem zaleceń pokontrolnych. Ponadto, Oddział Kontroli Finansowej uczestniczył w dziewięciu kontrolach prowadzonych przez inne wydziały ŚUW, w tym czterech kontrolach w zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji celowych, udzielonych z budżetu państwa na przygotowanie i przeprowadzenie kwalifikacji wojskowej w 2015 r. w Starostwach Powiatowych w Jędrzejowie, Opatowie i Ostrowcu Świętokrzyskim oraz kontroli w Wojewódzkim Wodnym Ochotniczym Pogotowiu Ratunkowym w Kielcach. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wykorzystania dotacji celowych w 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1838-1938)

W 2015 r. Wydział Infrastruktury i Nieruchomości, WSOiC, Wydział Polityki Społecznej (dalej: WPS) oraz Wojewódzka Inspekcja Geodezyjna i Kartograficzna przeprowadziły, na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie⁶², łącznie 28 kontroli w zakresie udzielonych dotacji. W wyniku kontroli w Starostwie Powiatowym w Pińczowie, w zależności od wyniku postępowania administracyjnego może zaistnieć podstawa do zwrotu części dotacji. Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej⁶³, dwa wydziały ŚUW (WBiZK, WPS) oraz Wojewódzka Inspekcja Geodezyjna i Kartograficzna przeprowadziły 24 kontrole. W związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w ramach kontroli przeprowadzonych przez WPS w zakresie wykorzystania dotacji udzielonych w latach 2013-2015 ze środków SPPW, jeden z beneficjentów został zobowiązany do zwrotu dotacji w kwocie 22.805,62 zł, na drugiego została nałożona korekta finansowa. (dowód: akta kontroli str. 1939-2017)

W okresie objętym kontrolą w ŚUW, do 28 grudnia 2015 r. obowiązywało zarządzenie Wojewody z 12 sierpnia 2013 r. w sprawie ustalenia Procedury monitorowania realizacji

⁶¹ Do dnia zakończenia kontroli NIK nie sporządzono informacji za IV kwartał 2015 r.

⁶² Dz. U. z 2015 r. poz. 525, ze zm.

⁶³ Dz. U. Nr 185, poz. 1092.

*budżetu Wojewody Świętokrzyskiego w układzie zadaniowym*⁶⁴, od 29 grudnia 2015 r. wprowadzono nową procedurę w tej samej sprawie. Zgodnie z § 8 ust. 1 obowiązującej procedury dla każdego realizowanego zadania, podzadania i działania dyrektorzy wydziałów, kierownicy jednostek ustalają wysokość wydatków, określają cele i mierniki oraz wartości bazowe i docelowe mierników, zgodnie z wytycznymi określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej. Procedura w § 11 ust. 1 stanowi, że na potrzeby kontroli zarządczej dyrektorzy wydziałów oraz kierownicy jednostek (...) dokonują pomiaru przyjętych do realizacji zadań, podzadań, działań, obejmują działania służące osiągnięciu wyznaczonych celów oraz zaplanowanych wartości mierników, pozyskują dane ilościowe i jakościowe oraz gromadzą dokumentację związaną z budżetem zadaniowym (...). Nadzór nad realizacją budżetu zadaniowego, zgodnie z § 16 ust.1 ww. zarządzenia, *sprawuje Wojewoda przy pomocy WFiB, a w zakresie budżetu Urzędu – Dyrektor Generalny przy pomocy WFiB oraz WOiK*. Komórki organizacyjne oraz jednostki podległe Wojewodzie, na podstawie półrocznego/rocznego sprawozdania Rb-BZ1 z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym, sporządzają półroczną i roczną analizę opisową z realizacji budżetu zadaniowego, w tym osiągniętych wartości mierników i przedkładają ją do WFiB, odpowiednio do dnia 1 sierpnia danego roku i 1 marca roku następnego (§ 20 ust. 1). WFiB do dnia 25 marca sporządza zbiorczą informację, obrazującą ogólną ocenę realizacji budżetu części 85/26 w układzie zadaniowym, którą przedkłada do zatwierdzenia Wojewodzie oraz akceptacji Dyrektorowi Generalnemu SÚW. (dowód: akta kontroli str. 2028-2109)

W 2015 r. w ramach nadzoru nad realizacją budżetu zadaniowego Oddział Kontroli Finansowej przeprowadził trzy kontrole: w Wojewódzkim Inspektoracie Farmaceutycznym, Wojewódzkim Inspektoracie Inspekcji Handlowej i Wojewódzkim Inspektoracie Nadzoru Budowlanego. Kontrola w Wojewódzkim Inspektoracie Inspekcji Handlowej wykazała nieprawidłowość w zakresie wprowadzenia do sprawozdań dotyczących budżetu zadaniowego nierzetelnych danych, dotyczących wykonania wartości mierników. (dowód: akta kontroli str. 1868-1870, 2010-2027)

Zgodnie z rocznym sprawozdaniem z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (RB-BZ1) za 2015 r. największe kwoty wydatków zaplanowano (wg planu po zmianach) na działania:

- 13.4.1.1.⁶⁵ *Świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego* – 434.090,0 tys. zł;
- 13.1.1.1. *Wsparcie finansowe j.s.t. w realizacji zadań pomocy społecznej* – 129.595,7 tys. zł;
- 2.3.1.2. *Interwencje ratowniczo-gaśnicze* – 94.073,0 tys. zł;
- 2.4.2.1. *Wspieranie j.s.t. w zakresie odbudowy infrastruktury technicznej zniszczonej w wyniku klęsk żywiołowych oraz ochrona przeciwpowodziowa* – 53.932,9 tys. zł;
- 20.1.1.9. *Opłacanie i refundacja składek na ubezpieczenie zdrowotne z budżetu państwa za osoby uprawnione* – 54.870,9 tys. zł.

Do powyższych działań przyjęto odpowiednio mierniki:

- średniomiesięczna liczba wypłaconych świadczeń w ramach systemu świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego w sztukach (przewidywana średniomiesięczna liczba wypłaconych świadczeń na koniec roku budżetowego wynosiła 220.615, faktyczna – 191.960; realizacja miernika w 87%). Przyczyną odchylenia osiągniętej wartości miernika była mniejsza liczba osób, niż początkowo zakładano, spełniających kryterium dochodowe do otrzymania świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- liczba osób objętych pomocą społeczną w 2015 r. w stosunku do liczby osób objętych pomocą społeczną w 2014 r. (przewidywane wykonanie wartości miernika na koniec roku budżetowego było 81.790/81.790, faktyczne – 76.228/80.059; realizacja miernika w 95,2%). Przyczyną odchylenia osiągniętej wartości miernika była mniejsza liczba osób,

⁶⁴ Od 29 grudnia 2015 r. zarządzenie nr 116/2015 Wojewody Świętokrzyskiego w tej samej sprawie.

⁶⁵ Nr określający: funkcję/zadanie/podzadanie/działanie.

które spełniały warunki do otrzymania pomocy (przekraczały kryterium dochodowe) oraz zmniejszenie stopy bezrobocia;

- relacja analiz wykonanych do liczby zdarzeń wymagających opracowania analizy (przewidywane wykonanie wartości miernika na koniec roku budżetowego wynosiło 100% (6/6), faktyczne – 100% (25/25));
- liczba km wyremontowanych, odbudowanych dróg w danym roku w stosunku do liczby km zniszczonych dróg w ciągu ostatnich 3 lat (wartość miernika według ustawy budżetowej na 2015 r. wynosiła 252,8/1.320,32, przewidywane wykonanie wartości miernika na koniec roku budżetowego – 344,65/1.055,53, faktyczne – 327,27/1.132,78; realizacja miernika w 129% w stosunku do ustawy budżetowej i 95% do przewidywanego wykonania wartości miernika na koniec roku). Przyczyną odchyień osiągniętej wartości miernika w stosunku do zaplanowanej w ustawie budżetowej były oszczędności po rozstrzygniętych procedurach przetargowych; które wykorzystano na realizację dodatkowych działań;
- liczba świadczeń polegająca na opłacaniu składek (przewidywane wykonanie wartości miernika na koniec roku budżetowego wynosiło 990.760 składek, opłacono 939.319 składek; realizacja miernika w 94,8%). Przyczyną odchyień osiągniętej wartości miernika była mniejsza liczba osób pobierających świadczenia z pomocy społecznej oraz zmniejszenie bezrobocia.

W 2015 r. nie były przeprowadzane przez Ministra Finansów kontrole oraz audyt w zakresie realizacji budżetu w części 85/26 w układzie zadaniowym. Minister Finansów nie wniósł uwag oraz zastrzeżeń w zakresie danych wykazanych w sprawozdaniach Rb-BZ1 za 2015 rok (półrocznym oraz rocznym), sporządzonych przez Wojewodę. (dowód: akta kontroli str. 133, 1263-1278)

Przyjęte w ŚUW procedury monitorowania realizacji budżetu Wojewody Świętokrzyskiego w układzie zadaniowym były spójne ze standardami określonymi w Komunikacie nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych⁶⁶. (dowód: akta kontroli str.133, 2028-2067)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej badanego wyżej zakresu nie stwierdzono nieprawidłowości.

V. Wniosek

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁶⁷ wnioskuje o zapewnienie świadczenia usług pocztowych przez wykonawcę wybranego zgodnie z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się dyrektora Delegatury NIK w Kielcach

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosku

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

⁶⁶ Dz. Urz. MF. Nr 15, poz. 84.

⁶⁷ Dz. U. z 2015 r. poz.1096.

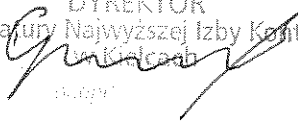
W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kielce, dnia 19 kwietnia 2016 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach

Dyrektor
Grzegorz Walendzik

DYREKTOR
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Kielcach

Grzegorz Walendzik